



## Fattigdom

# Danmark har den næststørste stigning i fattigdommen i Europa

Mens Danmark i 2001 havde den laveste andel af fattige i Europa er vi nu røget ned på en 11. plads blandt europæiske lande med lavest fattigdom. Siden 2001 er fattigdommen steget med næsten 80 pct. i Danmark. Det er en stigning som kun Letland kan matche. Det viser nye tal fra Eurostat. Fremadrettet er der ikke noget der tyder på, at fattigdommen i Danmark falder.

af Chefanalytiker **Jonas Schytz Juul**

7. juni 2011

## Analysens hovedkonklusioner

- Mens Danmark i 2001 havde den laveste andel fattige blandt europæiske lande ligger Danmark nu på en 11. plads blandt europæiske lande i 2009. Det viser nye tal fra Eurostat, hvis man opgør fattigdommen på samme måde som OECD.
- Lande som bl.a. Holland, Østrig, Finland, Frankrig og Norge har overhalet Danmark på listen, og har nu en mindre andel fattige end Danmark.
- I perioden 2001-2009 er fattigdommen i Danmark ifølge Eurostats tal steget med næsten 80 pct. Det er den næsthøjeste stigning i Europa, kun overgået af Letland.
- Fremadrettet er der ikke noget der tyder på, at fattigdommen i Danmark falder, hvilket blandt andet skyldes stramningen af 450-timersreglen, forkortelsen af dagpengeperioden og faldet i børnefamilieydelsen, der vil være medvirkende til at reducere indkomsterne for dem i bunden.

## Kontakt

Chefanalytiker

Jonas Schytz Juul

Tlf. 33 55 77 22

Mobil 30 29 11 07

jsj@ae.dk

Kommunikationsmedarbejder

Mikkel Harboe

Tlf. 33 55 77 28

Mobil 28 36 87 50

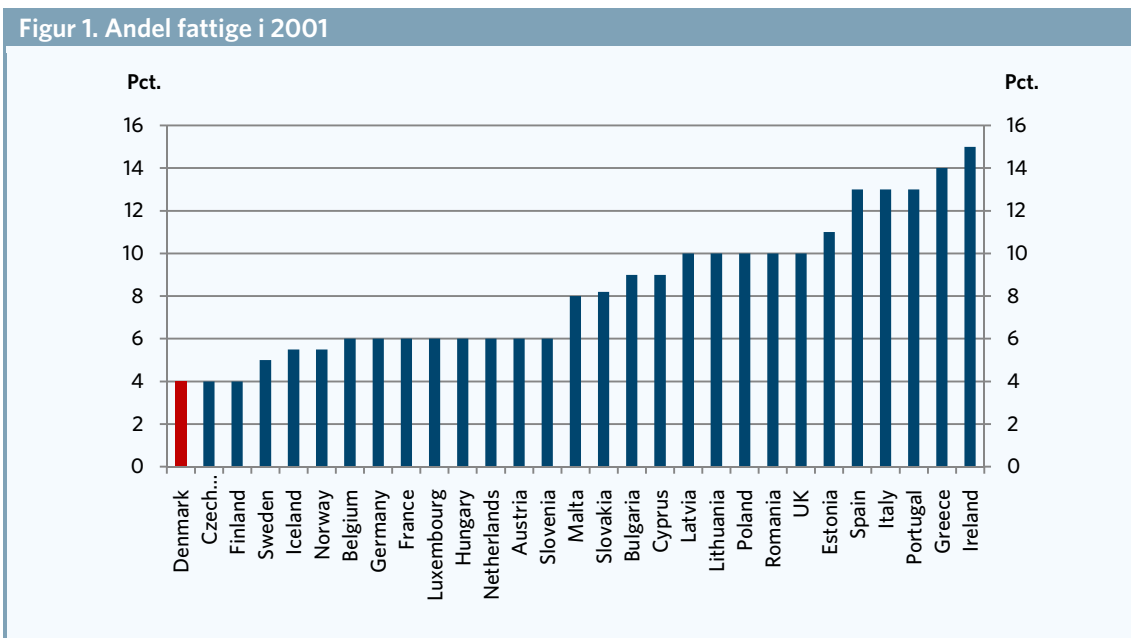
mh@ae.dk

## Danmark med næststørst stigning i fattigdommen i Europa

Ifølge Eurostat havde Danmark i 2001 en fattigdomsandel på blot 4 pct., når fattigdom opgøres som personer med en indkomst under 50 pct. af medianindkomsten. Det var sammen med Tjekkiet og Finland den laveste andel af fattige i Europa i 2001.

Opgørelsen af fattigdom baserer sig på Eurostats data, der er dannet ud fra EU-SILC undersøgelsen. Eurostats opgørelse er en standardiseret opgørelse, der kan benyttes til at sammenligne på tværs af lande. Disse data kan dog ikke fuldstændigt sammenlignes med den nationale opgørelse af fattigdom, som AE har udarbejdet, hvilket er beskrevet nærmere i boks 1.

Opgøres fattigdommen som personer med en indkomst mindre end 50 pct. af medianen, svarende til OECD's fattigdomsgrænse, havde Danmark den laveste andel af fattige i 2001 ifølge Eurostat. Det er vist i figur 1.

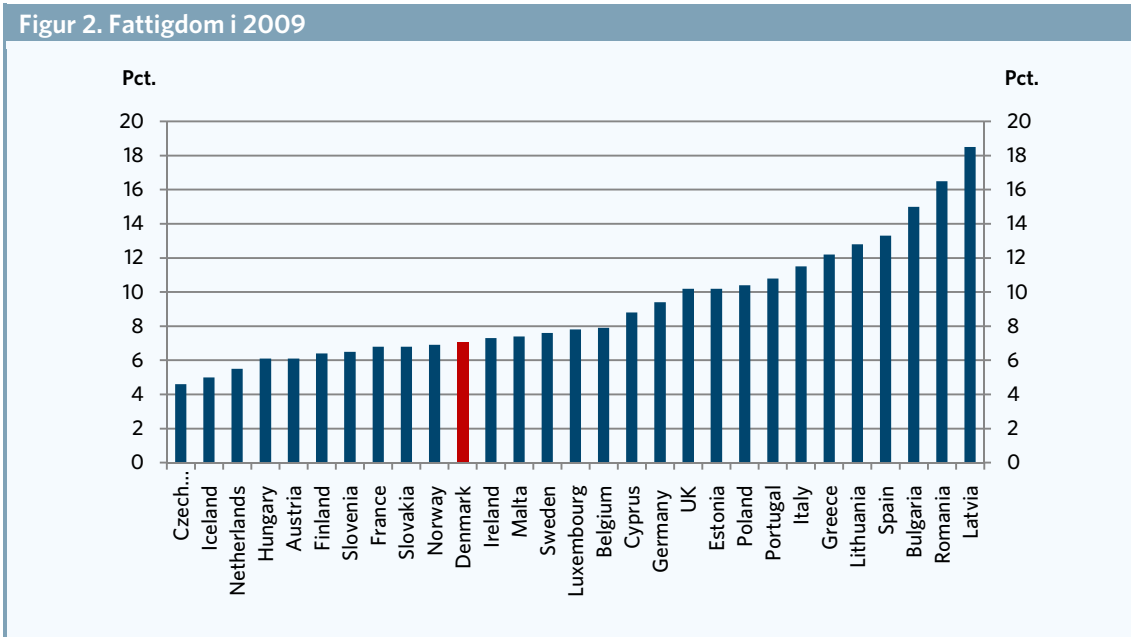


Anm.: Alle lande vedrører 2001 bortset fra: Norge og Cypern: 2003, Letland og Malta: 2000, Slovakiet: 2005, Island: 2004. Se også boks 1.  
 Kilde: AE på baggrund af Eurostat.

Siden 2001 er fattigdommen dog steget voldsomt i Danmark. Baseret på de nyeste tal fra Eurostat, er Danmark gået fra en 1. plads i 2001, til nu at ligge på en 11. plads over lande med den laveste andel af fattige.

En del af de lande, der har overhalet Danmark, er Østeuropæiske lande, og fraregnes disse ligger Danmark på en 7. plads. Landene Island, Holland, Østrig, Finland, Frankrig og Norge har således alle en lavere fattigdomsandel end Danmark har.

Fra at Danmark ifølge Eurostat havde en fattigdomsandel på 4 pct. i 2001 er denne andel steget til 7,1 pct. i 2009. Det fremgår af figur 2, der viser fattigdommen i 2009.

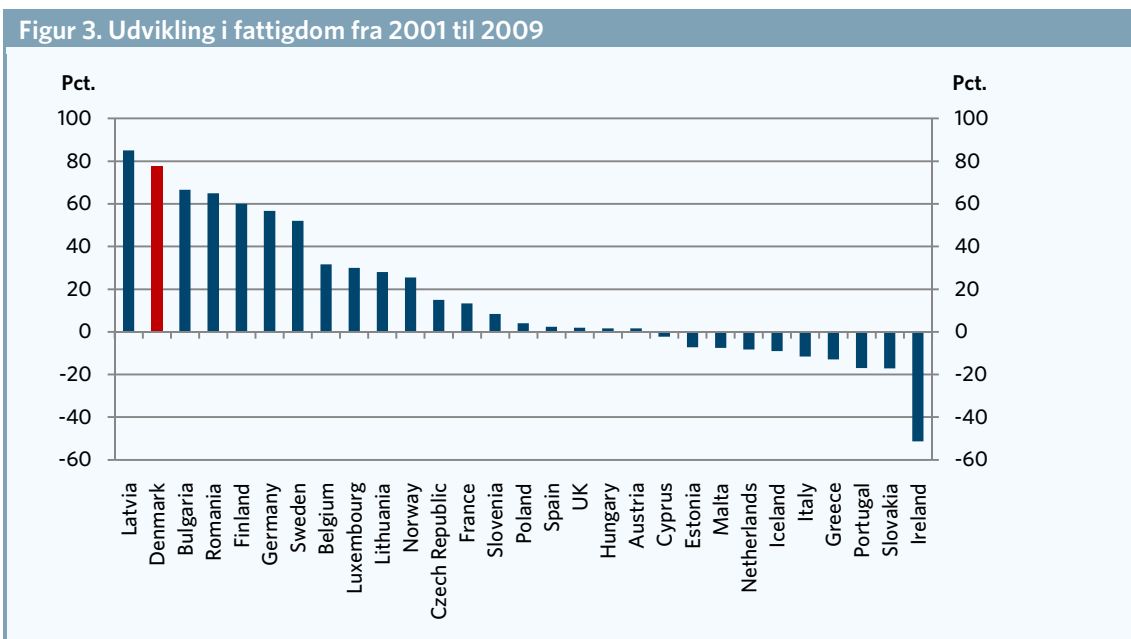


Anm.: Se boks 1.  
 Kilde: AE på baggrund af Eurostat.

Oplister man landene efter hvilke lande der har oplevet de største stigninger i fattigdommen kommer Danmark ind på en 2. plads. Kun Letland har oplevet en større stigning i fattigdommen.

I Danmark er fattigdommen således steget med næsten 80 pct. siden 2001. Til sammenligning er fattigdommen som gennemsnit i EU-15 landene i samme periode vokset med under 7 pct.

Den voldsomme stigning i fattigdommen i Danmark er ligeledes forklaringen på, hvorfor vi nu ligger på en 11. plads over lande med den laveste andel af fattige, mens vi i 2001 lå på en 1. plads. I figur 3 er udviklingen i fattigdommen vist for de europæiske lande.



Anm.: Alle lande vedrører ændringen fra 2001-2009 bortset fra Norge og Cypern: 2003-2009, Letland og Malta: 2000-2009, Slovakiet: 2005-2009, Island: 2004-2009. Se også boks 1.  
 Kilde: AE på baggrund af Eurostat.

En stor del af forklaringen på stigning i fattigdommen i Danmark er den fordelingspolitik, der er ført. Først og fremmest fordi, man har reduceret ydelserne for dem der ligger i bunden af indkomstfordelingen. Det er tilfældet for f.eks. starthjælpen, introduktionsydelsen, kontanthjælpsloftet og 450-timers reglen.

Fremadrettet er der ikke noget der tyder på, at fattigdommen i Danmark falder. I 2010 trådte Forårspakke 2.0 i kraft, og ifølge beregninger fra Finansministeriet får denne skattepakke uligheden til at stige, da skattelettelserne er koncentreret i toppen af indkomstfordelingen. Ifølge Finansministeriets beregninger vil Forårspakke 2.0 isoleret betyde en stigning i uligheden, der er tre gange så stor som de stigninger i uligheden som Forårspakke 1.0 eller 2007-skatteaftalen gav<sup>1</sup>.

Derudover vil stramningen af 450-timersreglen, forkortelsen af dagpengeperioden og faldet i børnefamilieydelsen fremover være med til at reducere indkomsterne for dem i bunden, hvilket også trækker i retning af en større fattigdom.

### Boks 1. Om Eurostatopgørelsen

Data i analysen stammer fra Eurostats opgørelse af antallet af personer med en indkomst under 50 pct. af medianindkomsten. Disse data kommer fra den såkaldte EU SILC-undersøgelse som gennemføres i alle medlemslande. I Danmark foretages denne undersøgelse af Danmarks Statistik. Fordelen ved at benytte EUROSTAT som kilde ved landesammenligninger er bl.a. at opgørelsen af indkomster og husstandsækvivaleringen er ens på tværs af lande. Derudover er der standardiserede kvalitetstjek af data, krav til stikprøvestørrelser mv.

I forhold til AE's opgørelse af fattigdommen adskiller Eurostats opgørelse sig bl.a. ved, at den baseres på en mindre stikprøve mens AE's opgørelse er baseret store registerdata. Derudover fraregner AE familier med studerende forsørgere i gruppen af fattige, hvilket reducerer gruppen. Eurostats opgørelse af fattigdommen er således en noget større gruppe en den tilsvarende opgørelse fra AE. Fordelen i Eurostats opgørelse er dog, at den er mere retvisende på tværs af lande, da opgørelsen af indkomster, kvalitetssikring af data mv. er standardiseret, og opgørelsen af fattigdom er således ens mellem alle landene. Det er ikke muligt at lave en tilsvarende landesammenligning af fattigdommen baseret på registerdata.

Metoden er nærmere beskrevet på Eurostats web: [http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY\\_SDDS/EN/ilc\\_esms.htm](http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_SDDS/EN/ilc_esms.htm)

<sup>1</sup> Finansministeriet "Reformpakken 2020", april 2011.